
Kyrkomötet
Motion 2012:17
av Niklas Grahn

Kvalitetsverktyg i konfirmandarbetet

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen, att som en del av den kommande satsningen på undervisning i alla åldrar, erbjuda församlingarna en årlig konfirmandenkät i pappersform.

Motivering

För ett decennium sedan befann sig Svenska kyrkans konfirmandverksamhet i kris. Andelen kyrkotillhöriga 15-åringar som konfirmerades minskade för varje år och konfirmandverksamheten var i stor utsträckning en verksamhet i avsaknad av utvärderingsbara mål.

Detta var bakgrunden till det omfattande utvecklingsarbete riktat mot Svenska kyrkans konfirmandarbete som startade år 2003. Arbetet fick benämningen *Konfirmand-Kvalitet* och har bedrivits i nära samverkan mellan flertalet av Svenska kyrkans stift. I utvecklingsarbetet har ordet kvalitet stått i centrum. Vad kännetecknar god kvalitet i konfirmandarbetet? Vad kan och vad bör Svenska kyrkans göra för att utveckla sitt konfirmandarbete?

Konfirmand-Kvalitet har utarbetat metoder och analysverktyg som fått en vid spridning i Svenska kyrkan bl.a. den "checklista" för att kvalitetssäkra församlingarnas konfirmandarbete som tagits fram. Metoden innebär att församlingarna upprättar handlingsplaner för sitt konfirmandarbete där kvalitativa och kvantitativa mål formuleras. Målen ska vara utvärderingsbara och därmed skapas förutsättningar för ett målstyrt arbetssätt. Uppgiften för församlingarna att upprätta handlingsplaner har förts in som en bestämmelse i Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete och gäller därmed samtliga församlingar i Svenska kyrkan.

Ett målstyrt arbetssätt förutsätter metoder för utvärdering. År 2004 arbetades därför en konfirmandenkät fram som ett verktyg för församlingarna att kontinuerligt utvärdera sitt konfirmandarbete och de i handlingsplanerna formulerade målen. Enkäten besvaras av konfirmanderna så nära konfirmationen som möjligt. Konfirmandarbetslagen får sedan tillgång till en lokal rapport med sammanställning över konfirmandernas svar. De första två åren administrerades konfirmandenkäten av de medverkande stifteten men år 2006 övertogs detta ansvar av kyrkokansliet. Intresset för enkätverktyget har varit mycket stort. År 2009 besvarade 9 299 konfirmander från kyrkans 13 stift enkäten. Antalet motsvarade ca en fjärdedel av Svenska kyrkans konfirmander detta år.

År 2010 upphörde kyrkokansliet av kostnadsskäl att erbjuda församlingarna konfirmandenkäten i pappersform. Istället genomförs enkäten sedan detta år i digital form. Även de lokala rapporterna, med hjälp till analys som stöd till

församlingarnas konfirmandarbetslag, har upphört. Likaså den årliga revideringen av enkät och rapport.

Resultatet har blivit en kraftig nedgång i antalet församlingar som använder enkäten och visar att den elektroniska hanteringen inte har fungerat på det sätt som avsågs.

Antal konfirmander som besvarat enkäten:

År	Antal
2007	10 096
2008	10 108
2009	9 299
2010	2 288
2011	1 376

Stiftens konfirmandkonsulenter har vid upprepade tillfällen framfört önskemål om att konfirmandenkät och rapport åter ska erbjudas församlingarna i pappersform då många församlingar vittnar om att enkäten har varit ett viktigt kvalitetsverktyg i utvecklingen av ett målstyrt arbetssätt.

Den har även gett övergripande kunskap om hur konfirmander upplever Svenska kyrkans konfirmandarbete. Dessa kunskaper har gett upphov till omfattande satsningar i konfirmandarbetet på t.ex. stiftsnivå. Ett sådant exempel är den årliga kampanjen *Inte som du tror* i Västerås stift. I förhållande till konfirmandarbetets volym, betydelse och ekonomisk omsättning är det mycket små resurser som idag avsetts för strukturerad utvärdering av Svenska kyrkans konfirmandarbete.

Konfirmandenkätverktyget ligger väl i linje med den i KsSkr 2012:1 aviserade satsningen på undervisning i alla åldrar där nationells nivåns uppgift enligt skrivelsen är att stödja stift och församlingar genom att tillhandahålla resurser, bidra med forskning och kommunikation.

Det är mycket glädjande att kunna konstatera att de satsningar som Svenska kyrkan gjort de senaste tio åren på att utveckla konfirmandarbetet nu ger resultat. År 2011 ökade för andra året i rad den procentuella andelen kyrko-tillhöriga eller antecknade 15 åringar som konfirmerades i Svenska kyrkan. Därmed har det skett ett trenderbrott i konfirmandstatistiken.

Det är viktigt att Svenska kyrkan nu fortsätter att kvalitetssäkra konfirmandarbetet och i det arbetet är konfirmandenkäten ett mycket viktigt och efterfrågat verktyg. Därför bör nationell nivå åter erbjuda Svenska kyrkans församlingar en årlig konfirmandenkät i pappersform med tillhörande lokal resultatrapport på konfirmandgrupp-nivå. Årlig revidering av enkätverktyg och rapport bör ske i nära samverkan mellan kyrkokansli och stiftens konfirmandkonsulenter.

Karlstad den 13 juli 2012

Niklas Grahm (POSK)